

Γαλλίαν ἀκόμη πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν. Γνωστὸς Γάλλος συγγραφεὺς, Μαρμοντέλ τὸ ὄνομα, λέγει ὅτι ἐδιδάχθη ἀνάγνωσιν εἰς μοναστήριον καλογραιῶν, ὅπου μόνον κοράσια ἐδιδάσκοντο, ἀλλὰ τὸν ἐδέχθησαν κατὰ χάριν καὶ ἐξαιρετικῶς. Ἐκεῖθεν ὁ Μαρμοντέλ ἐστάλη εἰς μίαν κωμόπολιν, ὅπου ἱερεὺς τις παρέδιδεν ἀνάγνωσιν ἀντὶ 15 λεπτῶν τὸν μῆνα, ἀνάγνωσιν δὲ καὶ γραφὴν ὁμοῦ διὰ 25 λεπτά!

Εἰς τοὺς Παρισίους βεβαίως ὑπῆρχον ἀρκετὰ σχολεῖα, ὥστε ἐκεῖ αἱ δυσκολίαι ἦσαν πολὺ ὀλιγώτεροι. Τὰ παιδία ἐδιδάσκοντο πολλὰ ὠφέλιμα μαθήματα, ἐτέρποντο δὲ πάρα πολὺ εἰς τὰ ἀθλητικὰ παιγνίδια. Ἡ προκειμένη εἰκὼν, ληφθεῖσα ἀπὸ παλαιᾶν Γαλλικὴν εἰκόνα, παριστᾷ παῖδας μάλιστα ἀπολυθέντας τοῦ σχολείου καὶ ἀρχίζοντας ἀμέσως τὰ παιγνίδια τῶν. Δύο μάλιστα, οἱ ἐμπροσθινοί, καταγίνονται εἰς τὸ νὰ κλῶτσουσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον!

Ὁ συντάκτης τῆς μικρᾶς Ἐφημ. τῶν Παιδῶν ἐδιδάχθη τὴν ἀνάγνωσιν ὑπὸ χωλοῦ τινος ἱερέως, ὅστις συνήθριζε τοὺς παῖδας τῆς κωμότηλεως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὰς καθημερινάς, καὶ τοὺς ἐδίδασκε τὸ ἀλφάβητον ἐπὶ μιᾶς ξυλίνης πινακίδος μὲ χαῖρι. Ἐπὶ τῆς πινακίδος ταύτης ἔγραφε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἔπειτα τὸ ἀλφάβητον, ὁ δὲ παῖς ἤρχιζε, λέγων, «Σταυρέ, βοήθει μοι. Ἄλφα, βῆτα, γάμα, κλ.»

Ἀφοῦ ἐμάνθανε καλῶς τὸ ἀλφάβητον, ὁ διδάσκαλος ἐλάμβανε τὴν πινακίδα, ἀπέξεε τὰ

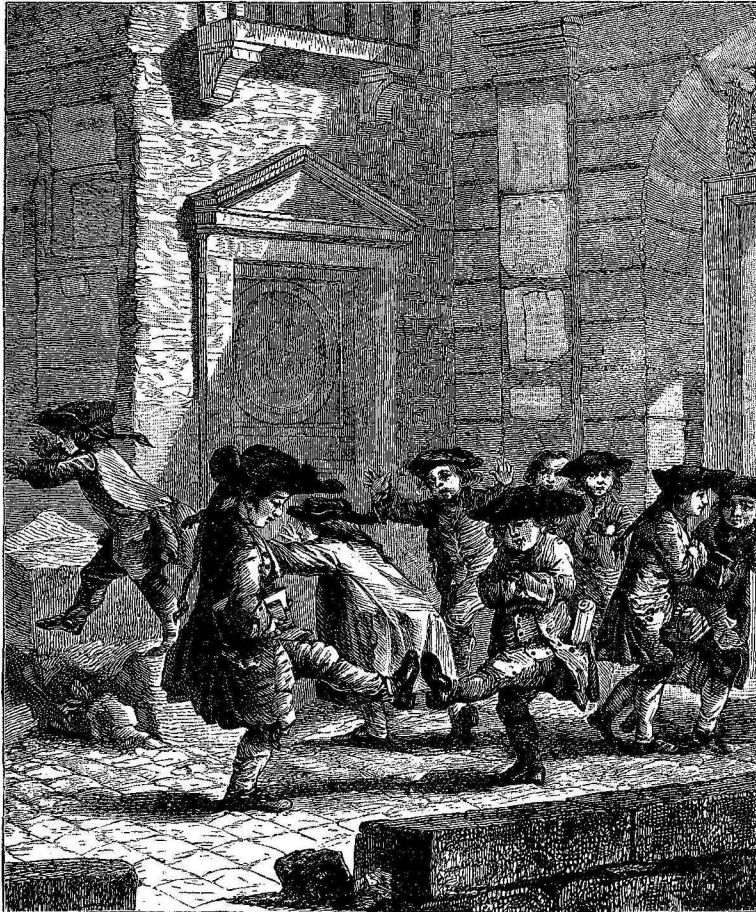
γράμματα, καὶ ἀντὶ αὐτῶν ἔγραφε συλλαβὰς μὲ ἐν σύμφωνον καὶ ἐν φωνῆεν — ἀφοῦ ὁ μαθητὴς ἐμάνθανε καὶ τοῦτο τὸ μάθημα, ἡ πινακὶς ἀπεξέετο πάλιν καὶ ἔγραφετο τρίτον μάθημα περιέχον συλλαβὰς μὲ δύο σύμφωνα καὶ ἐν φωνῆεν. Ἐπειτα ἔγραφοντο αἱ δίφθογγοι — κατόπιν λέξεις δισύλλαβοι καὶ τελευταῖον λέξεις πολυσύλλαβοι. — Ἀφοῦ δὲ ὁ παῖς ἐξεμάνθανε

καὶ ταύτας τότε ἐπροβίβαζετο εἰς τὴν ὀκτώηχον, ἀφοῦ δὲ καθίστατο ἱκανὸς ν' ἀναγινώσκη ἐλευθέρως καὶ ταύτην, τότε ἐπροβίβαζετο εἰς τὸ ψαλτήριον, ἀφοῦ δὲ ἐγένετο ἱκανὸς ν' ἀναγινώσκη ἐλευθέρως καὶ τοῦτο, τότε ὁ διδάσκαλος τὸν ἐκήρυττε καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς τελειόφοιτος, ἢ ξεσκολισμένος καὶ ἤφινε τὸ σχολεῖον! Οἱ μαθηταὶ σήμερον ἔχουν τόσα μέσα καὶ τόσας εὐκολίας διὰ νὰ μάθουν γράμματα καὶ ὅμως ὀλίγοι εἶναι οἱ ἐξερχόμενοι τῶν σχολείων ἡξεύροντες ν' ἀναγινώσκουν

τόσον καλῶς, ὅσον οἱ μαθηταὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης — καὶ τοῦτο διότι οἱ διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ δὲν ἀσκοῦσι τὴν διάνοιαν καὶ τὴν κρίσιν, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν μνήμην.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΕΛΟΥ.

Κατὰ τὸν Πλίνιον, ἡ ὕελος ἀνεκαλύφθη κατὰ τύχην ὑπὸ τινος Φοίνικος ναύτου, τοῦ ὁποίου τὸ πλεῖον εἶχε φορτώσει νάτρον ἢ ἀνθρακικὴν σόδαν

Γάλλοι μαθηταί.

καὶ ἐναυάγησε παρὰ τὰς ἐκβολὰς ποταμοῦ τινος καλουμένου Βήλου ἐν Γαλιλαίᾳ. Οἱ ναῦται ἐξεληθόντες ἤναψαν πυρὰν ἐπὶ τῆς ἄμμου, καὶ ἀντὶ πετρῶν μετεχειρίσθησαν κομμάτια νάτρου. Ἡ θερμότης ἀνέλυσε τὴν ἀνθρακικὴν σόδαν καὶ τὴν ἄμμον ὁμοῦ καὶ ἐσχημάτισε μίγμα τι ὑέλου.

Τὸ πιθανώτερον ὅμως εἶναι ὅτι ἡ κατασκευὴ τῆς ὑέλου ὀφείλεται εἰς τοὺς Αἰγυπτίους. Τὸ ἀρχαιότερον δεῖγμα ὑέλου εὐρίσκεται εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, ἐν σχήματι λεοντιδέως φέροντος τὸ ὄνομα Νοτάντης 4^{ος}, ὅστις ἀνῆκεν εἰς τὴν 11^{ην} δυναστείαν τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐβασίλευσε περὶ τὸ 2400 π. Χ.

Εἰς τὸ Βρετανικὸν μουσεῖον ὑπάρχει προσέτι ὠραῖον ὑέλινον ἀγγεῖον φέρον τὸ ὄνομα τοῦ Σαργών, ὅστις ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Ἀσσυρίαν περὶ τὸ 721. π. Χ.

Ὁ Αἰλιανὸς ἀναφέρει ὅτι ὁ σαρκόφαγος τοῦ Βήλου, τοῦ θεμελεωτοῦ τῆς Ἀσσυριακῆς αυτοκρατορίας ἦτο κατεσκευασμένος ἐξ ὑέλου.

Πότε εἰσῆχθη ἡ ὑέλος εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἀβέβαιον. Ὑπὸ τοὺς αὐτοκράτορας ἡ κατασκευὴ τῆς ὑέλου ἐφθασε σχεδὸν εἰς ἐντέλειαν ἐν Ρώμῃ. Ὁ Νέρων ἐπλήρωσε 25,000 φράγκα διὰ δύο ὑέλινα ἀγγεῖα οὐχὶ μεγάλου μεγέθους.

Φύλλα ὑέλινα ἐν εἴδει καθρεπτῶν καὶ διὰ θύρας καὶ παράθυρα εὐρέθησαν εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Πομπηίας καὶ τοῦ Ἑρκουλάνου. Τὸ δὲ 79 π. Χ. οἱ Αἰγύπτιοι ὑελοποιοὶ ἀνύψωσαν τὴν ὑελοποιίαν εἰς ὑψιστον βαθμόν, ἀπομιμούμενοι δι' αὐτῶν καὶ αὐτὰ τὰ διάσημα ἀγγεῖα, τὰ καλούμενα Μουρρίνα.

Τὰ διάσημα ἀγγεῖα τῆς Πορτλάνδης, τὰ ἥδη εὐρискόμενα εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, εὐρέθησαν τὸ 1560 μ. Χ. ἐντὸς σαρκοφάγου εἰς τὸ ὄρος δέλ Γράνο, δύο καὶ ἡμισίαν ὥρας μακρὰν τῆς Ρώμης. Εἶναι δὲ 10 δακτ. τὸ ὕψος καὶ 7 ἐγκαρσίως μὲ δύο λαβὰς, συνίστανται δὲ ἐκ βαθέως κυανοῦ ἡμιδιαφανοῦς ὑέλου φερούσης μορφὰς ἀναγλύφους ἐν λευκῷ μέλτῳ.

Κατὰ μικρὸν ἡ κατασκευὴ τῆς ὑέλου ἐπέεταθη καθ' ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλ' ἐπὶ πολλὰς ἐκατονταετηρίδας ἡ ὑέλος ἦτο τόσο ἀκριβή, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς δὲν εἶχον παρὰ ὀλίγα μόνον παράθυρα μὲ ὑέλους καὶ ταῦτα μετέφερον ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

Τὸν 15^{ον} αἰῶνα ἡ Βενετία ἤρχισε νὰ φημιζέται διὰ τὴν ὑελοργουκὴν τῆς, εἰς τοὺς Ἑνετοὺς δὲ ὀφείλεται καὶ ἡ κατασκευὴ ὑελίνων πλακῶν.

Μετὰ τὴν Βενετιάν ἡ ὑελοργικὴ ἐκαλιεργήθη καὶ ἤνθησεν ἐν Βοεμίᾳ, τὸν δὲ 16^{ον} αἰῶνα εἰσῆχθη καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἔκτοτε δὲ τὰ ὑέ-

λίνα σκεύη τοσοῦτον ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἔγειναν τόσο ἐύθηνα, ὥστε καὶ οἱ πτωχότεροι δύνανται νὰ τὰ μεταχειρίζονται εἰς τὰς χρεῖας των. Ὁ χρωματισμὸς τῆς ὑέλου προσέτι ἐφθασεν εἰς μεγάλην ἐντέλειαν, καὶ συνάμα εὐθηνίαν, ὥστε καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἰδιωτικὰς οἰκίας ἤδη γίνετα γάλη χρῆσις αὐτῆς.

Ο ΔΟΤΗΡ ΤΩΝ ΟΔΩΝ.

1. Εἰς τὸν Μέγαν Θεὸν ὅλ' ἡ κτίσις

Ἄς ὕψωση φωνὴν μ' ἁρμονίαν.

Ἄς τόνῃς εὐμελὸς ὅλ' ἡ φύσις

Τὴν ἀγάπην Αὐτοῦ κ' εὐλογίαν,

Ἦν ἀφθόως σκορπᾷ εἰς τὴν σφαῖραν

Καθ' ἐκαστὴν στιγμὴν καὶ ἡμέραν.

Χορὸς { Στὸν Θεὸν ὅλ' οἱ αἶν' ἄς δοθῶσι
'Αλληλοῦτα σ' Αὐτὸν ἄς ψαλλῶσι
Κ' αἱ φωναὶ σας ὁμοῦ εὐγνωμόνως
Τὸν Δοτῆρα παντὸς ἄς αἰνοῦν.

5. Εἶνε δῶρον Αὐτοῦ ὅτ' ὑπάρχει

Ἐδῶ κάτω στὴν γῆν ὠραιότης,

Πλούτη, δόξα, ζωὴ. Παντοῦ ἄρχει

Ἡ Σοφία Αὐτοῦ κ' ἡ λαμπρότης.

Τί ἀγάπη, τί χάρις μεγάλη

Ἡμπορεῖ νὰ δοθῇ ἄλλη;

Χορὸς { Στὸν Θεὸν ὅλ' οἱ αἶν' ἄς δοθῶσι κλπ.

3. Πλὴν ἡ ἄπειρος χάρις κ' ἀγάπη

Ἐκδηλοῦται Αὐτοῦ στοῦ Σωτῆρος

Χριστοῦ, καί, τὸν Σταυρὸν ἐκεῖ λάμπει

Εἰς ἀστὴρ φαεινὸς τοῦ Δοτῆρος,

Τὸ ἀθάνατον δῶρον αὐγάζει

Κ' ὁ χορὸς χαριέντως ἄς κράζη

Χορὸς { Στὸν Θεὸν ὅλ' οἱ αἶν' ἄς δοθῶσι
'Αλληλοῦτα σ' Αὐτὸν ἄς ψαλλῶσι
Κ' αἱ φωναὶ σας ὁμοῦ εὐγνωμόνως
Τὸν Δοτῆρα παντὸς ἄς αἰνοῦν.

Εἰς τὸν βορείον πόλον.

Πρὸ ἐτῶν δύο Γερμανικὰ πλοῖα, ἡ Χάνσα καὶ ἡ Γερμανία ἀπέπλευσαν κατὰ μῆνα Ἰουνίου διὰ νὰ προσπαθῇσιν νὰ καταφθάσιν εἰς τὸν ἄγνωστον ἐκεῖνον Βόρειον Πόλον, τὸν ὁποῖον μὲ ὅλας τὰς θυσίας ζωῆς καὶ χρημάτων, δὲν ἠδυνήθησαν οἱ ναυτιλλόμενοι νὰ πλησιάσιν.

Τὰ δύο ταῦτα πλοῖα ἐφθασαν αἰδίως εἰς Γροηνλανδίαν, ἀφοῦ ὅμως ἀνεχώρησαν ἀπὸ ἐκεῖ, ἡ μὲν Χάνσα ἐμπλακείσα εἰς μεγάλους πάγους